

gármond sora után 25 krajczár fizetendő.

— Gertrud, szólt erős eltökélt hangon, én Emiliával átuszom a túl partra, ha a tűz közelednék erre felé, csak tart

tünk biztosítását s nemzeti erőnk kifejlését akadályoztatni, első szent királyunk koronája jogait tovább csorbitatni nem engedhetjük. Mi van a jövőben Magyarország és nemzetünk számára beírva, nem tudjuk; de azt érezzük, hogy a mi alkotmányos jog szerit miénk, azt meg tudjuk védelmezni bár ki ellenében mi és meg tudjuk védelmezni utódaink. Minden kornak van Istene! erre tanított nemzetünk nagy költsége — Berzenyi Dániel Bizunk, hogy az Isten adni fog mindenképpen Magyarországnak nagy férfiakat, a kik felkeltik s munkásságban tartani tudják fiaiban azt a hazaszeretetet, mely ellenein győzedelmekedni tud, vagy a dicőség mezején meghalni kész.

A kormány reméljük, ezutánra a kíméletnek szűkebb határt von; mert a felgyalmozott gyűlöletnek magyarázhatja. Politikájának alapja legyenek realis érdekeink és számítás. Fejezzék ki egyenesen a nemzet közérzetét, védjék erős kézzel jogát s hírnevét. Legyen meggyőződve arról, hogy e kérdésben vele van az ország. Ez nem pártkérdés, ez a nemzet életérdeke s becsületkérdése. Itt megoszlanak nem fogunk. — Tiszta miniszterelnök hatalmas kezében nyugodtan látjuk az ügyet.

Ekkor Magyarország és Fiume elért az azt, a miért egy század óta oly híven küzd és lelkesen munkálkodik, oly békén tűr és nemesen szenved, a mit oly hűn óhajti s szeretettel remél, a miért mindkettőt annyit áldozott — a teljes egyetlést. A király neve magaslatra lesz, s hiv magyarság népe rá büszke. El lesznek felelve az üldözések, begyűlvén a seb, mint testvérkéz és téves politika mindkettőn ejtett. Enap a jog győzelme napja lesz, s a két egyesült fél testvéri igaz szeretetnek ünnepe. A ki nem irtatható, el nem hihetett meleg rokonszenv, az egy századig szívőkben ápolott vágy és óhaj egy köz nemzeti öröm érzésében olvad össze, mely édes emlékekkel megszentelt a multat, dicőségével betölti a jelent, s az érdekegyes és nehéz észlelés egy örökké tartó frigynek, mindkettő jóllelte állandó gyarapodásának és az édes, közös hon felvirágzásának válik biztos és kedves zálogává.

ZÁRÓ.

Az olvasó előtt áll az igénytelen irat. Cézóm nem önzés, — elutasítom az indokot. Nema akartam ingerelni, sem sérteni, — ez az ügynek nem használ s a közillemmel nem egyezik. A mit irtam, igazságáról meg vagyok győződve s az igaz és meggyőződés kimondását szabadnak, sőt kötelességnek tartom. Hallgatás, beleegyezés. A vissza nem tartott nyilvesszó sebez. Ha nálunk mindenki hallgat, meg amott túl oly sok a beszéd, az igazság elferdített, a jog elvész, a nemzet álomba merül, a kormány egyedül marad a részen, s az ellenfél azt mondja: aludjék ő is vagy alkudjék, vagy azzal támadja meg, hogy nincs igaza, mert nincs nemzetében támasza.

En — a legkisebb — elmondtam, mit és hogy gondolok. Mások mondjanak helyesebbet, ügyesebben.

Eszméim menete, röpiratom három fődologban domborodik ki.

Az első a magyar külkereskedés. Leműgye. Tanúság rá hazai történetünk s más nemzetek példája. A míg Adria felett nemzeti királyaink parancsoltak: Kálmán, Béla, Lajos, Mátyás, míg Nándorfehérvár és Dalmátia miénk volt, hatalmas volt Magyarország, népe gazdag, királyai tisztelt. A mint II. Ulászló, II. Lajos alatt elkezdettünk vesztetni tengerparti országain-

sa magát szorosan a karzat rácsorátához. A legvégső esetben fogódzkodják a kötéltre; hagyja lebegtetni fátylót, visszatérnek ide.

— Nem, nem. szolt Emilia, menj te előbb Gertrud.

— Hallgasson Emilia, kiáltott fel Gertrud, mindketten meglesztünk mentve.

— Csak fogódzék jól vállaimba, Emilia, mond mr. Phillips, legkevésbé sem véve figyelembe a vak leány ellentmondását. Ismét karjaiba fogta őt, a viz egyet loccsant, s ő gyorsan tova uszott terhével. E perczben Gertrudot valaki megragadta hátulról. Megfordult, s látta, hogy Clinton Isabella kapaszkodik görcsösen ruhájába, ki azon kis téren, hol ő állt, térdre borult s magán kívül a remüllettől oly szorosan átfogta, hogy mindketten képtelenek voltak mozdulni, s e mellett sármal hangon kiáltotta:

— Oh! Gertrud, mentse meg!

Gertrud felakarta őt emelni, de nem bírta helyéből megmozdítani, s Bella a nélkül, hogy legkisebb kísérletet tenne, saját magát segít, mint egy ürült egézen belebonyolult Gertrud nehéz útköpenyébe, mintha ez által keresne menekedést a lángok elől, míg, a mint a lángok mind közelebb-közelebb nyomultak még szorosanban tartotta átfogva veszélyben forgó társnőjét, s hangosan kérte folyton, hogy mentse meg őt, segítsen, ne hagyja elveszni.

De Gertrud mindaddig, míg az őt szorosan átkucsoló karoktól ennyire le-

kat, s a Dráva-Duna mögé szorítottunk vízre, nevünk s koronánk nimbusza szétfoszott.

Fiume a magyar! Fiume miénk! E nélkül nincs Magyarország, csak magyar gyarmat-tartomány; nincs nagy nemzeti jövő, csak egy napról másnapig tengődő lét, s az erős fél akarát és érdekpórázán vitetés kényszerhelyezte; nincs független önállás és politikai szel, csak a teljes alárendeltség szegénytelen állapota. Ha nincs tenger s az egész nemzet erejétől gyámolított virágzó kikötőváros, nincs hatalmas és virágzó főváros, nincs igazi kereskedelem; ha az nincs, nincs belterjes gazdaság, kifejlődött, versenyes magyar ipar, nincs vagyoni erőgyarapodás, nemzeti jólét és biztosított alkotmány. Szegénységünk progressiv terjedése szabadságunk progressiv sietése a megsemmisülés felé. Gyűlöletünk érezn, kinos kimondani, de szent igazság az, hogy elszegényített nemzet, nyomorult ország szabad nem lehet s fenn nem állhat. Ha bárminő politikának sikerül minket a tengertől, a világforgalma ez aranytermő utjától elzárni, úgy járunk, mint Prometheus, a kit Jupiter sáralkotmánya meglevenítés végett az égi tüzből előzött lángért a Kaukázus szirtjéhez láncolt, s keselyűvel szakgattatta szívét: így lesz a mi hazánk, Magyarország is, azért, hogy már csaknem egy évezred előtt, mintogy égi kincset hozta magával nemzeti szabad alkotmányát, ezt a zsarnokok és autokraták állandó gyűlölete tárgyát, a Kárpátok közsíkaihoz kötve, végtelen síkságainak kivezető utnakkal határra elszigetelve, földje Kanaan bőségű terméseiből nem fog kellő hasznót vehetni a nemzetközi vámok bilincse s a tengeri ut elzárása miatt. Meg fog fulni zsírjában. Tanultul kínjait fogják érezni magasbra törekvő fia más nemzetek jóllelte gyarapodását látván, s az utódoknak csak átka lesz azok nevére, kik e haza jövő jóllelteinek ily önként kinalkozó jó alkalmát elszalasztották, s azzal a nemzet szerencséjét eljásztották. Mit érne Franciaország Lyon és Marseille, Oroszország Pétervár, Ausztria Triest nélkül? (Vége következik.)

BELFÖLD.

Medgyes, 1881. aug. 18.

(Vidéki levelező gyűlölméi. Aratási eredmény. Kilátások.)

Napokig törom a fejtemet, hogy mit is írjak vidékünkrol e becses lapokba, mivel szakításom meg hosszas hallgatásomat, s mi uton módon feleljek meg levelezői tisztelnem. Legalább már tiszser hozzáfogtam az íráshoz, leírtam a dátumot s nagy bölcsen tollamat fogam közé szorítva gondolkodtam, hogy mit is írjak. Meleg napok, hűvös éjszaka történik Medgyesben is, mint máshol — egyéb semmi. Az időközben ide vetődött két rendből „Sängerei“ compania is csak semmi. Sokkal silányabbul produkálta magát, semhogy érdemes lett volna nyomtatott betűvel megemlékezni róla, inkább beszánkodott az ember azon, hogy minő kevésbe becsüli a német a medgyesi publikumot, hogy oly gyarló productióval mer előállni. Egy szóval kétségbe voltam esve a levél tárgy miatt. Végre azonban beállott az aratás, ezután a cseplés, s így bár sovány, de van tárgy vidéki levelembhez.

Ha valamikor nagy fáradságba s költségekbe került az aratás, bizonyára nagyba került az idén, mert a buza legnagyobb részt a földön fektet kereszttul-kasul, s ember volt az az arató, ki egy becsületes „markot tudott bajtani.“ A

volt bilincselve, hogy épen semmit nem volt képes tenni a maga vagy Isabella megmentésére. Kitekintett azon irányban, merre mr. Phillips eltávozott volt, s nagy öröme láttá őt visszatérni. Emiliát egy ladikra helyezte el, melyet szerencsére a közelben talált, s most jött, hogy még egy újabb kísérletet tegyen. E perczben egy tíz öszipoly oly közel csapott el azon helyhez, hol a két leány volt, hogy Gertrud, ki fennállt egyenesen, a rekkenő melegséget érezé arcán s a feljökü tudoló füst, csak nem megfullasztá mindkettőt.

És most egy új, egy hősi eszme fogamzott meg Gertrud lelkében. Egyik közlök megmenekülhetett, mert Phillips csak pár hajótánya volt már az összeroncsolt hajtásnál. Isabella legyen a megmentett. Ez segélyért esengett neki, s ne legyen az tőle megtagadva. E mellett Villi szerette Isabellát. Villi megsiratná elvesztését, s ezt ő nem akarta. Gertrud elvesztéért nem busongna, legalább nem annyira, s ha valamelyiküknek meg kell halni, legyen ő az.

Gertrudnál határozat és kivitel egyet jelentett.

— Isabella, szólott oly szigorú hangon, minő makacs, engedetlen gyermekkel szemben használnunk, kikké a szelidebb intés nem vezetett eredményre, mint ez esetben is, — Isabella, hallgasson reám, álljon fel s tegye, a mit mondok és meg lesz mentve. Hallja szavaim Isabella?

szalmát tekintve a mennyiséggel tulságosan is meglehetnének elégedve, de sajnos nem a szemre nézve, mert a mily sürtt állottak a mezőn a keresztek, ép oly ritkák a vékák. A tiszta buza keresztre átlag egy kis vékát (20 liter) ereszt, ritkán többet egy-két literrel, a rozs ad 1 és fél vékát is. Zab cseplés vidékünkön még nem történt. Minőségére nézve kintűnek mondható a termés, mi már azért is bámulsat, mert a buza a földön fektett, mely körülmény rendesen meglehásítja a szemet.

A töröküzak bár kissé későre indultak volt fejlődésnek, még sem hagynak fenn semmi kívánni valót, mert szebb s jobb töröküzak ritkán lehet látni, mint minők vannak most.

Vidékünknek a bor képezvén egyik legfőbb pénzforrását, bár a szőlőtermése nézve még határozott véleményt nem lehet mondani, mindazonáltal eddig úgy mutatkozik a szőlő, hogy ha az idő kedvezni fog, bár nem bő, de jó közepes termésre számíthatunk, mirőségileg pedig sokkal jobbra, mint a mult évben volt. r. l.

AZ ORSZ. TANITOGYÜLÉS.

Budapest, aug. 18.

A mai ülés napirendjének első tárgya: a magyarság nyelv tanításának módszere a nemmagyar ajku iskolákban. A javaslatot a közgyűlés hosszabb eszmecsere után általában s némi jelentéktelen módosítással részleteiben is elfogadta, Vass Mátyás azon hozzátdolt in diványával, hogy a közoktatásiügyi miniszter kérssek fel, miszerint ott, hol szűkségesnek mutatkozik, az iskolák mellé óvodákat kötelezőleg állítsa fel, s azokban a nyelvérzék módszeren tanítások a magyar nyelv.

Következett a kézimunka és házimunka tanításának kérdése. A szakosztály javaslata nem akarja e tantárgyat kötelezővé tenni, csak a figyelmet akarja a tárgyra fordítani és a házi ipart az iskola által meghonosítani.

Hosszabb vita után a javaslatot általában elfogadták azon megtoldással, hogy a nők által üztött ipar tanítására tanítónők alkalmaztatásának az iskolában s szavazattöbbséggel a javaslat címét következőleg állapították meg: A kézimunka tanítása a népiskolákban.

A gyűlés tagjai a nemzeti muzeum igazgatósága meghívta a látákat megtekintésére. Holnap a gyűlés 9 órától 10 óráig tartatik, mely után a tagok megjelennek a király születésnapja alkalmából tartandó misén.

AZ ERDÉLYRÉSZI OKSZERÜ MÉHÉSZ-EGYLET

a mézszüretelés tárgyában az ipar- és kereskedelemügyi miniszterhez következő föliratot intézte:

Nagyemlétságu Miniszter ur!

Kegyelmes urunk!

Az idők és körülmények parancsolják, illetve kényszerítenek, hogy Nagyemlétságuodnál ismételtén alkalmatlankodjunk.

Régóta gondolkodunk a fölött, hogy miként lehetne olhárítani hűvös, de egyszersmind nem kis haszonnal járó méhészettünk egéről azt az ijesztő felleg, melyből emberemlékezet, de különösen pár évtized óta — áldás helyett kiki törvén a vész, tönkre tette legszebb reményekre jogosító apistáinkat, — melynek következtében aztán nem csoda, ha még legremészebb és szenvedélyesebb méhészeink is elhűltek a drága bogarak tenyésztésétől.

Hogy pedig Erdély bérczei közt városunk

Isabella hallotta, összeborzadt, de nem mozdult.

Gertrud lehajolt hozzá, s erőszakkal kiszabadítva kezét, melyeket görcsösen átkucsolott Isabella, a körülményektől kényszerítve, kemény, szilárd hangon így szólt:

Isabella, ha megfogadja, a mit mondok, őt percz múlva épen és biztossággal lesz átvive a partra. De ha a mellett marad, hogy mint egy esztelen gyermek viselje magát, akkor mindketten megégünk itt. Az istenért álljon fel gyorsan, s hallgasson reám.

Isabella felállt, Gertrud nyugodt, szilárd arcába tekintett, s siránkozva mondá:

— Mit tegyek Gertrud? Megkísérlem szót fogadni.

— Látja azon férfit errefelé uszni?

— Igen.

— E férfi idáig fog jöni.

Fogódzék szorosan e hajó kötélbe, s én lassan lebecsátom kegyedet a vízbe. De fogja hát meg jól, s leszakítva kalapjáról sötét kék fátyolát birtelen Isabella nyakára bogozta, s végét reá borította fűrtjeire.

Mr. Phillips még csak pár önyire volt tőlük.

— Nő rajta Isabella rajta! kiáltott Gertrud, vagy mindjárt elkésik

(Folyt. köv.)

nem az utolsó helyen áll méhlegelő tekintetében is, arról haugosan beszélnek azon gazdag eredmények, melyekben — dacára a szivtelen ki-méletlenségnek — nem egyszer részesültek a távolabb határ részében méhészkedő egyeseink és közintézetek.

Hogy a méhészet megérdemlre fáradságunkat, ha csupán az egyszerű mézbeli anyagi hasznót vesszük is, arról szólni talán szükség-telen!? De hogy mi hűvös észlel segítnek elő-méheink, főképp gyümölcsfáink virágainak megtermékenyítés körüli — részükről még nem is sejtethető uton — a virágok porodának vegyítését folytán, azt fejtegetni fölösleges dolognak tartjuk, minden természetbarát előtt nyitott könyv levén e múltét végbementele.

Hátha még egy szintén magasabb szempontból vizsgáljuk az ők létét, t. i. természet tulajdonságukat, melynél fogva oly élenkel figyelmeztetnek szorgalom, rend, tisztaságra s főnkülk iránt való határtalan tisztességgel párosult ragaszkodásra s ebből folyó engedelmségre stb. stb. mennyire fölhívják emberi voltunkat arra, hogy őket védjük és szeretettel ápoljuk!?

Végzetlen sok mindent hozhatnánk még föl a czélból, hogy kedves kis barátaink n a k valódi barátokat, védőket, s hogy úgy szóljunk: apostolokat toborzzunk, de a sok közül még csupán az egyet említhük föl: hogy néplink fiatal sarjadéka — ha néptanítóink ez irányban is kiterjesztik — különösen már is csak nem minden oldalról igénybe vett erejüket, a méhek természetének odaadó megfigyelése által elsajátítandja ama jó tulajdonokat, melyek már főnnebb jelezvők — oly nemzedékké izmosul, melyen az idők moha nem ültend diadalt.

Hogy pedig mily könnyedén, kevés költség- és fáradsággal válhatni a méhek birtokosai, illetve azok örökös tulajdonosaira, az szintén igen sokak előtt nyílt titok, különösen manapság, a midőn mind nagyobb-nagyobb elterjedésnek kezd örvendeni e nemzetgazdasági ág is.

Hogy egyesek s még intézetek és egyesületek is mit tettek eddig ez irányban, arról hallgatunk, b tudomással bírván, főképp ez utóbbiak felől — Nagyemlétságuod, csupán azt íggyunk bátrak Nagyemlétságuod magas színe előtt constatálni, miszerint egyetlünk is, azon főlemelő tudattól lekezesitlen alakult, hogy az erdélyi részekben az okszerü méhészetnek ohajtott lendületet adjon.

Midőn egyetlünk fáradsatlan, akadályt nem ismerő, buzgó kezdeményeztet az ügy élére léptek s rövid időn annak életet is adtak, végzetlen zérészséget látszottak elkövetni, gyakorlatból ismervé, azokat a csaknem legyőzhetle-neknek tudott nehézségeket, melyekkel különösen itt a központban — Kolozsvárt — meg kell küzdeniök.

Jól tudták a nagyjaink, ha így nevezn szabad őket, hogy miként tétetnek tönkre méhesaládáink a korai — kereskedelmi szempontból — nagyban történüi szokott mézszüretelés folytán.

Jól tudták, hogy e miatt a kolozsmonostori kir. gazd. intézet méhészete is csak guny-tárgyul figurál; jól tudtak minden zibbasztóltag ható körülmény, minden nehézségeket és mégis neki mentek merészen, csupán ez uton híven segíthetui az egetverő bajon.

Igen mélyen meg volt győződve kezdeményezőink tömör kis teste a fölül, hogy Nagyemlétságu minister urunk védő szárnyai alatt egyetlünk lektüzdendi, nemcsak itt helyt, de egész területén, az eddig méhészetünket annyira sújtó bajokat s fölvirággik az oly magasan, a mint azt nemzetgazdasági volta s más, már jelzett czéljai követelik.

Hogy bátor fölvetésünk valódi alappal bírt, a fölül kegyeskedett Nagyemlétságuod már par izben egyetlünk nagylelkűen biztosítani. S hogy a nálunk szokásos — barbarizmussal határos — korai mézszüretelés szabályozása indokból is, hódoló tiszteltetlő bátorodunk Nagyemlétságu minister ur magas színe elé járulni, szintén hű ragaszkodásunknak kegyeskedjék tekinteni!

Hogy városunkban, a vidékről begyűjtött mézszüretelés már augusztus végén kezdetét szokta venni és pedig az illetők, ugyszólva nyílt helyen: udvaron, színekben nappal szokták végezni, hova aztán — a hetekig tartó múltétre csaknem összes méhesaládáink népe segítségre jár, s honnan szíván és hordván azt, az ugy emberre, mint különösen drága méheinkre nézve egészségrontó mézet, önként következik, hogy a melyek elmenekedhetnek, tél folytán éldelvén a mohón hordott anyagot: tavaszra áldozatul esnek, az összes telepek elhalnak, maguk után hagyván legtöbbben s megbűzhűdt mérges készletet.

Hát még a valódi helyszínén: a kicsorgató, 35—40 fokos meleg, s zobában mitörténik!?! Egész özőne ful meg ott naponként az ajtó ablak nyílásokon bekivánczó s onnan soha többé ki nem jutható kedveseinknek s honnan aztán kosárszámra hordják ki őket a lelketlen sirások.

Nem említhük neveit az illetőknek, habár ezzel sem követnénk el valami nagy sértést, minthogy tavaly is biában való valaminden esdeklünk, hogy: Zárthelyen pinczében s a lehetőségig éjjel végeztessek ez átkos múltétet, csak arra

körjük mély tisztelettel nagyemlétságu minister urunkat kegyeskedjék méhészeti állapotunk leverősen szomorító voltát atyai szívére venni s egy erre vonatkozó szabály rendeletben városunk nagyérdemű polgármestere utján oda hatni, hogy ez a helyzet már a legközelebbi mézszüretelésnél a maga kívánatos korlátai közé szorittassék.

Hódoló tisztelettel lévén az erdélyrészi oksz. méhészegylet nevében.

Kolozsvárt, aug. 18. 1881.

Nagyemlétságu miniszter ur

alázatos szolgálai:

Voith Gergelys. k.

egyleti igazg. alelnök.

Szentgyörgyi Lajos s. k.

egyleti főtitkár.

† MOLNÁR ALADÁR.

Lapunk tegnapi számának távirata már jelentette a magy. nevelés-ügyet ért vesztéséget, jelentette, hogy Molnár Aladár hosszú szenvedés után Gleichenbergben meghalt.

Sokáig küzdött ja halállal, már a tavasz óta egy haldoklás volt élete. De bármilyen voltak fizikai szenvedései, tőrhételen erőlyel dolgozott ama nagy munkán, mely a magyar közoktatás mult századbeli történetét volt hivatva előadni. Az első kötetet szerencsésen el is készítette s az elismerés, mely a könyv megjelenését kísérte, megleltő verőfényként szállt a haldokló betegágyára.

A tanügy és az egyházpolitika volt a téma, melynek tehetségeit szentelte s melyen hervadhatatlan érdemeket szerzett. A magyar népoktatási törvény, Eötvös József báró e nagy reformműve, Molnár Aladár közreműködésével készült, ki mint osztálytanácsos sokáig élénk részt vett a végrehajtására irányuló gyakorlati működésben is.

Eötvös halála után Molnár Aladár is leköszönt hivataláról, de buzgó tevékenységét a tanügy terén nem hagyta abban. 1872-ben a nagyvásonyi kerület bizalmával tisztelte meg s így alkalmi nyílt gazdag szakismeretét a parlamentben is értékesíteni.

Pár évvel ezelőtt a magyar tudományos Akadémia a mult századbeli közoktatás történetének megírására hívta fel. Kiválóbb szakértefura nem bízhatta e fontos feladatot. Molnár Aladár sokféle parlamenti és más tevékenység dacára is a legnagyobb buzgalommal adta magát e feladat megoldására; igazi hangyaszigalommal hordta össze a különböző levéltárakból az adatok gazdag halmazát s ritka becsütlő műnének első testes kötete a tél végén megjelent. Ezzel búcsuzott el az élettől, mely azóta csak örökös haláltusa volt. Hosszas szenvedéseinek immár véget vetett a halál. Legszebb férfikorában vesztette el a nemzet a hazafias, fenkölt lelki férfit, a legeretemetreméltóbb és tiszta jellemű embereket egyikét, a fáradszhatatlan jeles szaktudóst Áldás és béke poraira!

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1881. augusztus 19.

Helyi hírek.

— **Ritka vendégel** voltak ma városunknak. Gróf Andrássy Gyulánál n. méltósága Ilona leányával, Tivadar és Gyula fiaival a ma reggeli gyorsvonattal városunkba érkezett. A magas vendégek gróf Bánffy Bélánál rövid reggelit vettek magukhoz, s aztán kocsin tovább utaztak az oláhfenosi kastélyba.

— **Szent István I.** magyar király emlékének szentelt napon holnap a főtéri anyatemplomban ünnepélyes istentisztelet lesz délelőtt 9 órakor.

— **Rakonczátlanáság.** A napokban a „Magyar Polgár“ történetesen azt az ártatlan megjegyzést találta kockáztatni, hogy észszerűbb Ugron Gábor sajtópörének tárgyalását a törvényeszéki teremben tartani meg, mint a Rodontuban, mert amott a szébbeli hívek között rendet lehet legalább tartani. Hát ez így elmondva, még ha annak idején nem is szébbeliek kergettek volna szét és fogták volna el Kolozsvárt a felekieket, nem eshetik nagy bűn számába. Mi kormánypártiak legalább, ha az „Ellenzék“ feltette volna pártunkról, hogy akadhatna benne zavargók, bármily kevés valószínűség lett legyen is benne, meg sem vettük volna zokon. Az „Ellenzék“ azonban, hogy a zavargás vádját magától elutasíthassa, ráront a „Magyar Polgár“ és szerkesztője becsütlőre, egy kis ártatlan udjdoságról egy vezércikkben kereszttul „rágalmazó“ és egyéb gyöngéd szébbeli kifejezésekkel tractálja a „Magyar Polgár“ sőt tegnapi számában a „Polgár“ védekezés kapcsán lapra és szerkesztőre külön-külön rádupláz, szemrehányást tesz az apának fiáért, s megbotránkoztatólág személyeskedik; czikkeiből természetesen a „prostitutió“-féle izléses irodalmi kifejezések sem hiányozván. Szóval Bartha ur szerkesztői munkálkodása óta városunkban igen jó lábon áll a személyi-biztonság, s a közpályán működők polgári becsülete hathatós védelmezőre talált az „Ellenzék“-ben. És elap a „Kelet“-et számba, mert szerinte vonaglik. Nő mi nem számuk Bartha urat, mert az eddigi tapasztalatok

